

CAPUT II.

De Sacramento Ordinis in genere.

25. *Quid sit Ordo.* — 26. *Quid ordinatio. Quot sint ordines; et an episcopatus sit ordo distinctus.* — 27. *An singuli ordines sint sacramenta.* — 28. *Quaenam materia et forma Ordinis; et de tactu physico et simultaneo.* — 29. *Quis minister.* — 30. *Effectus.* — 31. *Requisita, ut quis valide ordinetur.* — 32. *Ut autem licite, requiritur: I. Confirmatio. — II. Ut non sit infamis, etc. An protestatio episcopi, etc. — III. Animus clericandi. — IV. Ut ab episcopo proprio, etc. — 33. Quis sit episcopus proprius. — 34. Regulares a quo, etc. (remissive). — 35. V. Scientia. — 36-39. VI. Titulus; et quotuplex sit titulus. De patrimonio ficto. — 40. VII. Ut ordo inferior suscipiatur ante superiorem. — VIII. Tempus debitum. — 41-44. IX. Interstitia. — X. Locus. — XI. Aetas. — 45. XII. Exercitium ordinis suscepti. — XIII. Vocatio divina. — 46. Qui incurrant suspensionem, etc.*

Quid sit Ordo.

25. — Ordo est juxta D. Thomam: *signaculum quoddam Ecclesiae, quo spiritualis potestas traditur ordinato.* — Est de fide, Ordinem esse sacramentum, ut patet ex Tridentino¹. Nam in Ordine jam reperiuntur tria requisita ad sacramentum, nempe: signum externum, quod est impositio manuum; institutio Christi, prout habetur ex Luca, xxii, 19: *Hoc facite in meam commemorationem*; et promissio gratiae, ut habetur ex Apostolo (II Tim. I, 6): *Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quae est in te per impositionem manuum mearum.*

Quid, ordinatio.

26. — Differt autem Ordo ab ordinatione. — Ordo est ipsa potestas tradita; ordinatio vero est actio, qua episcopus potestatem tradit. Unde presbyteratus est sacramentum in fieri, scilicet in actu ordinationis; non autem in facto esse, scilicet cum quis jam ordinatus est.

Quot sint ordines.

Septem sunt ordines, alii minores, alii majores. — Minores sunt quatuor, nempe: *Ostiarius, lectoratus, exorcistatus et acolythatus.* Majores sunt tres, nempe: *Subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus.* — Praeter hos probabiliter plures DD. addunt Ordinem episcopatus; et ita quidem valde probabiliter et communius tenent Bellarminus, Sanchez^{a)}, Habert, Tournely, etc., cum ipse rationabiliter distin-

guatur a presbyteratu propter distinctam potestatem quae traditur episcopo, conferendi aliis potestatem consecrandi corpus Christi et absolvendi fideles a peccatis. Vide *Lib. VI, n. 738.*

27. — Quaeritur 1°. *An singuli ordines sint sacramenta?*

Quod sacerdotium sit sacramentum, est de fide. — Quod etiam diaconatus sacramentum sit, est certum, sed non de fide.

Quod alii autem ordines sint adhuc sacramenta, satis probabile est ex D. Thoma, cum unicuique ordini assignata videatur materia et forma. Omnes autem septem ordines (juxta hanc sententiam) unum tantum sacramentum constituunt ex unitate finis, cum singuli sint ordinati ad unum Missae sacrificium conficiendum, et omnes supponuntur instituti a Christo illis verbis: *Hoc facite in meam commemorationem.* In ordine enim sacerdotii alii vel continentur eminenter, ut sunt ordines inferiores, vel consequenter respectu ad episcopatum. — Verumtamen probabilius est, alios ordines (praeter presbyteratum et diaconatum, ut diximus) non esse sacramenta; quia deest in illis materia, nempe impositio manuum, quam (ut mox dicemus) probabilius esse unicam materiam Ordinis: deestque etiam

¹ Thom., Suppl., qu. 34, art. 2, corp. — ² Sess. 23, de Ordine, can. 3. — Bellarm., de Ordine, cap. 5. — Habert, de Ordine, part. 1, cap. 6, resp. 1; et cap. 4,

resp. 2. — Tourn., Praelect., de Sac. Ordin., qu. 6, artic. 1, concl. 1. — D. Thom., Suppl., qu. 37, art. 2, ad 1, et art. 3.

26. — a) Cfr. *lib. 6, n. 738*, notam a.

forma quae exprimat productionem gratiae, dum in collatione praefatorum ordinum non fit mentio gratiae, sed tantum potestatis, quae traditur. De hac questione fusius dictum est in Morali, *Lib. VI, n. 736 et 737.*

28. — Quaeritur 2°. *Quaenam est materia et forma Ordinis?*

Juxta alios, sola traditio est materia Ordinis.

Tres sunt sententiae:

Prima tenet, materiam Ordinis esse solam traditionem instrumentorum. Sed haec non est satis probabilis.

Juxta alios, traditio et impositio manuum.

Secunda tenet, materiam proximam esse duplicem integram, scilicet traditionem instrumentorum, qua traditur potestas super corpus reale Jesu Christi ad sacrificandum, cum forma: *Accipe potestatem, etc.*, et impositionem manuum, qua traditur potestas super corpus mysticum ad peccata absolvenda, cum forma: *Accipe Spiritum sanctum, etc.* — Materia autem remota (juxta hanc sententiam) sunt manus episcopi et instrumenta, quae ad tangendum ab eo traduntur.

Probabilius sola impositio manuum.

Tertia probabilior tenet, materiam unice esse impositionem manuum, formamque esse orationem quam profert episcopus. Quomodo hoc probatur, vide quae dicta sunt *Lib. VI, n. 749.*

Quid, in praxi.

Attamen quia secunda sententia est etiam probabilis, nempe duplicem esse materiam Ordinis, scilicet impositionem manuum et traditionem instrumentorum, ipsa omnino in praxi sequenda est. Unde necessario requiritur in ordinatione tactus instrumentorum, et tactus quidem physicus, cum probabile etiam sit, morale non sufficere. Sufficit vero tangere una sola manu vel digito (*n. 743*). Non oportet autem, ut diximus *n. 6*, ut contactus fiat a principio prolationis formae usque ad finem, sed sufficit, si fiat, antequam forma terminetur, vel postquam illa sit incepta^{a)}.

Forma autem sunt verba quae profert episcopus ordinans, cum manus imponit et instrumenta tradit, ut supra dictum est^{b)}.

¹ Suppl., qu. 38, art. 1, ad 2. — ² De Synodo, lib. 8, lib. 8, cap. 11, n. 7. — S. C. Conc., decr. diei 17 Janua-

Sedulo hic rursus notandum 1° quod in Ordine sacro conferendo materia tradenda est ab eodem episcopo qui formam profert; secus in collatione ordinum minorum. Ita D. Thomas¹ et alii.

Notandum 2° quod, si conferantur ordines ab uno episcopo, alio tamen celebrante, ordinatio erit valida, sed illicita, ut declaravit Innocentius XIII apud Benedictum XIV².

29. — Quaeritur 3°. *Quis sit minister Ordinis?*

Minister ordinarius hujus sacramenti est tantum episcopus. — Potest vero Pontifex simplici sacerdoti potestatem imperitari conferendi ordines minores, prout eam habent abbates mitrati; sed habent pro suis subditis tantum regularibus professis vel novitiis, non autem pro saecularibus, ut hodie certum est ex decreto S. C. Concilii, approbato ab Urbano VIII, qui jussit illud *inviolabiliter observari, reprobata omni contraria opinione* (*Lib. VI, n. 763 et 764*). Vide dicta in *Append. de Privil., n. 117*. — Saeculares autem ab abbatibus ordinati, si sint eis subditi vel habeant dimissoriales litteras a propriis ordinariis ad ipsos, illicite quidem ordinantur et suspensionem incurrunt, sed valide ordinantur, ut declaravit S. Congregatio. Vide dicta, eadem *Append., n. 120 a)*.

Minister Ordinis.

30. — Quaeritur 4°. *Quinam sint effectus Ordinis?*

Sunt tres: 1°. *Collatio gratiae sanctificantis*, scilicet quae confertur in omni sacramento, ut diximus *n. 22*, et *gratiae sacramentalis*, nempe specialis auxilii ad ordinem bene exercendum; 2°. *Collatio potestatis exercendi functiones ordinis* qui suscipitur; 3°. *Impressio characteris indelebilis*, ob quod nullius ordinis collatio iterari potest.

Effectus Ordinis.

31. — Quaeritur 5°. *Quae requirantur, ut quis valide et licite ordinetur?*

Ut *valide* ordinetur, requiritur: 1° ut sit viator; 2° ut sit mas; feminae enim non sunt capaces sacramenti ordinis; 3° ut

Requisita, ut quis valide ordinetur.

rii 1642; cfr. Pallottini, v. *Abbas*, § 8, num. 188 et seqq., n. 212 et 213.

28. — a) Sed vide notam e ad *lib. 6, n. 9*.
b) Cfr. *lib. 6, n. 749*, notam d.

29. — a) Vide tamen adnotationem a ad hunc locum.

sit baptizatus; 4° ut habeat intentionem, saltem habitualementem (juxta dicta n. 9), suscipiendi ordinem.

Ut ordinetur licite requiritur:

32. - Ut autem *licite* ordinetur, requiritur:

I. *Ut sit confirmatus*: sed hoc non sub praecepto gravi, ut vult communis sententia (*Lib. VI, n. 786*). Quoad obligationem vero cujusque fidelis suscipiendi Confirmationem, vide dicta *Lib. VI, n. 181*.

II. *Ut non sit neophytus aut infamis aut irregularis*.

Dubitatur hic: *An aliquis irregularitate irretitus valide ordinetur, si episcopus protestationem praemittat*, ut consuetum est, *nolle ordinare irregulares, excommunicatos, etc.?*

Respondet: In dubio, quidquid alii dicant, omnino incidendum quod ordinatio repetenda est, nisi constet, episcopum verba illa protulisse tantum ad terrorem, ac suam intentionem protestationi minime alligasse (*Lib. VI, n. 784*). — Caeterum sapienter monet Benedictus XIV¹, ex decreto S. C. Concilii, super id interrogandum esse episcopum de sua intentione habita ^{a)}. Idem autem Benedictus² monet episcopos ut se abstineant ab hac protestatione. Quamvis enim, inquit cum Lugo, posset aliquando episcopus, existente gravissima causa, habere intentionem conditionatam, haec tamen universaliter erga omnes promovendos nequit haberi sine pluribus inconvenientibus. Additque cum Navarro ^{b)}, Gobat et eodem Lugo, quod episcopus, ordines conferendo, tenetur sub gravi culpa eos absolute conferre, quibus manus imponit. Quid ergo, merito concludit, proderit protestatio illa, nisi ad ingerendos plures scrupulos in eos qui promoventur?

III. Requiritur *animus clericandi*, ut praescribitur in Tridentino³, scilicet ascendendi ad ordines superiores. — Hoc tamen intelligendum procedere, cum quis acceptat beneficium, ad quod requiritur sacerdotium vel alius ordo sacer (*Lib. VI, n. 785*).

¹ De Sacrif. Miss., lib. 3, cap. 10, num. 7. — ² De Synodo, lib. 8, cap. 11, num. 1. — Lugo, de Sacram., disp. 8, num. 119. — Gobat, tract. 8, num. 316. — Lugo,

IV. Requiritur, *ut quisque ordinetur a proprio episcopo*, vel ab alio, sed cum litteris dimissorialibus episcopi proprii, si hic est impeditus ex infirmitate aut alia justa causa. — Capitulum vero, sede vacante, hodie, quidquid fuerit antiquitus, nequit dare alicui dimissorias, nisi ille sit arctatus ad ordinem suscipiendum ob aliquod beneficium requirens obsequium personale (*n. 788*).

33. - *Proprius* autem episcopus dicitur vel ratione originis vel domicilii vel beneficii vel familiaritatis.

Et 1°. Debent ordines suscipi ab episcopo *originis*, si ordinandus in ejus dioecesi natus est, et parentes tempore natiuitatis ibidem domicilium habuerint; nam si casu alicubi natus esset, et parentes alibi domicilium habuerint, tunc dicitur *oriundus*, et ordinari debet ab episcopo loci, ubi parentes domicilium habent.

2°. Ratione *domicilii* bene ordinatur qui in aliquo loco habitationem suam constituit, cum animo ibi perpetuo manendi. Hic autem animus probatur vel per habitationem decennii, vel per aedificationem domus cum asportatione majoris partis bonorum, degendo ibi simul per aliquod notabile tempus, ut habetur in bulla *Speculatores*. Vide *Lib. VI, n. 770, ad 5*.

3°. Ratione *beneficii*, licet aliquis alibi natus fuerit et domicilium habeat, bene potest ordinari ab episcopo, in cujus dioecesi beneficium sufficiens ad congruam sustentationem possidet, obtentis tamen litteris testimonialibus ab episcopo domicilii; a quo tamen potest examinari, si illuc reversurus est, ex bulla *Apostolici ministerii*. — Sed hic advertendum quod, ut quis possit ordinari ab episcopo beneficii, debeat esse saltem tonsuratus; alias non est capax beneficii, et ideo neque habilis ad ordines ab illo episcopo suscipiendos.

4°. Denique ratione *familiaritatis*, si quis per triennium in familia vel servitio assiduo alicujus episcopi permanserit, vi-

loc. cit. — ³ Sess. 23, de reform., cap. 4. — *Innoc. XII*, bulla *Speculatores*, diei 4 Nov. 1694; in Bullar. Mai-nardi.

Requiritur ordinatio vel licentia a proprio episcopo.

Proprius episcopus dicitur:

vel ratione originis;

vel ratione domicilii;

vel ratione beneficii;

vel ratione familiaritatis.

Regulares, a quo ordinandi.

Requiritur scientia.

Sacerdotes sciant necessaria ad docendum populum et ministranda sacramenta.

vendo ejusdem episcopi expensis, etiamsi non habitet in illius aedibus, potest ab illo ordinari, modo degat in loco, ubi est episcopus, vel prope; et modo episcopus statim ei conferat verum beneficium. Non enim sufficit, si assignet pensionem aut patrimonium (*Lib. VI, n. 780*).

34. - *Regulares* autem ordinandi sunt ab episcopo loci, ubi morantur de familia, si episcopus ordinationem habeat temporibus statutis; alias a quocumque episcopo ordinari possunt. Vide circa hoc dicta *Lib. VI, n. 768 et 788, v. Notandum 8*.

35. - V°. Requiritur *scientia* ordini suscipiendi conveniens. — Concilium Tridentinum¹ pro initiandis ad primam tonsuram tantum requirit, ut ipsi *fidei rudimenta edocti fuerint, et legere et scribere sciant*; pro initiandis ad ordines minores, *ut latinam linguam intelligant*²; pro initiandis ad subdiaconatum et diaconatum, *ut sint litteris et his quae ad ordinem exercendum pertinent, instructi*³; demum pro initiandis ad sacerdotium, ut ipsi *ad populum docendum ea quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ministranda sacramenta, diligenti examine praecedente, idonei comprobentur*. Idem concilium Tridentinum⁴.

Notent ordinandi et ordinantes verba illa: *ad ministranda sacramenta*. Ideo enim dicunt DD., quod initiandi ad sacerdotium scire debent, non solum quae pertinent ad Baptismum, Eucharistiam, etc., sed etiam ad Poenitentiam. Nam licet presbyterandus non indigeat tanta scientia, qua indiget confessarius approbatus, debet tamen saltem scire universalia principia moralia, quibus solvere possit dubia communiter occurrentia in casu necessitatis, quo teneatur moribundi confessionem excipere. Et specialiter omnino scire tenetur, quomodo se gerere debeat cum fidelibus morti proximis, nempe: 1° quando possit eos absolvere, etiam in praesentia confessarii approbati; 2° quando absolute, et quando conditionate; 3° an non solum in articulo, sed etiam in periculo mortis, et in quali periculo; 4° quid debeat imponere infirmo, si habeat casus vel censuras

¹ Sess. 23, de reform., cap. 4. — ² Loc. cit., cap. 11. — ³ Loc. cit., cap. 13. — ⁴ Loc. cit., cap. 14. — *S. Congr.*,

reservatas. Vide, quae infra breviter super hac obligatione dicentur *n. 130*. — Caeterum bene potest episcopus a suis majorem scientiam, quam requirit concilium, requirere (*Lib. VI, n. 792, v. Advert. 2*).

36. - Verum in regularibus, addictis ad vitam contemplativam vel tantum ad chorum et altare vel sacristiam, minor scientia requiritur, modo sciant praestare, quae pertinent ad Ordinis exercitium; et ideo saltem in grammatica debent esse edocti; alias erunt irregulares, etiam de jure divino, ita ut nec Papa posset cum eis dispensare. Haec tamen irregularitas, sublata causa ignorantiae, absque dispensatione de se aufertur (*Lib. VI, n. 791, Qu. 2 et 3*).

37. - VI° Requiritur *titulus sustentationis*. Aliter episcopus Ordinem vel dimissorias tribuens tenetur ipse ordinatum alere, usque dum ille titulum habeat. Ita ex cap. *Cum secundum, de praebend.*, et cap. *Accepimus, de aetat. et qualit.*, etc. Id tamen intelligendum, nisi episcopus inculpabiliter deceptus fuerit, vel nisi ordinatus jam aliunde habeat, unde vivere possit (*Lib. VI, n. 813*).

38. - Titulus autem sustentationis triplex esse potest: paupertatis, beneficii et patrimonii.

Titulo *paupertatis* soli regulares professi ordinari valent. Saeculares vero ordinari debent ad titulum *beneficii*, quod sit certum de praesenti et sufficiens ad congruam sustentationem juxta taxam dioecesis originis vel beneficii, si beneficium requirat residentiam (*Lib. VI, n. 815 et 816*). Nota, quod S. Congregatio, die 17 Julii 1723, remisit arbitrio episcopi, si detrahenda sint an non onera Missarum ex beneficio vel capellania (*n. 774*). — Ad titulum vero *patrimonii* tantum pro necessitate vel commoditate ecclesiarum suarum possunt episcopi ordinare saeculares, ut praescribit Tridentinum⁵. Patrimonium autem constitui debet super certa et stabili, ac de sua natura frugifera, pacifice possessa et libera ab omni onere. Sufficit etiam census perpetuus, quamvis sit redimibilis (*n. 817*).

cf. Thesaur. Resol. S. C. C. tom. 2, fol. 338, in *Arminen.* — ⁵ Sess. 1, de reform., cap. 2.

32. - ^{a)} Vide *lib. 6, n. 784*, notam c.

^{b)} Cfr. notam a, *loc. cit.*

Quid requiratur in religiosis promovendis.

Titulus sustentationis.

Qui potest esse:

Paupertatis.

Beneficii.

Patrimonii.

39. - Hic autem dubitatur 1°. *An incurrat suspensionem, qui ordinatur cum patrimonio facta?*

Alii probabiliter negant; sed probabilius alii affirmant^{a)}; idque certum est in dioecesi Neapolitana (*Lib. VI, n. 820 et 821*).

Dubitatur 2°. *An, juxta praedictam probabilior sententiam, incurrat etiam suspensionem, qui ordinatur cum patrimonio vere donato, sed data antapocha vel fide de reddendo illo donanti post ordinationem?*

Distinguo: Si donans verum habuerit animum donandi, non incurrit, quia pactum illud de reddendo patrimonio tamquam nullum rejicitur, ut S. Congregatio declaravit (dum S. Congregatio insuper pluries declaravit, quamcumque alienationem patrimonii sine licentia episcopi esse invalidam). — Secus, si donans haud habuerit intentionem donandi, quia tunc donatarius nullum rei dominium adeptus est (*n. 822-824*)^{a)}.

Ordines non suscipiendi per saltum.

40. - VII°. *Requiritur, ut ordo inferior ante superiorem suscipiatur*; alias, qui per saltum ordinatur, suspensionem ipso facto incurrit ab exercitio ordinis suscepti, donec episcopus dispenset (*Lib. VI, n. 793*)^{a)}.

Tempus debitum.

VIII°. *Ut ordo suscipiatur tempore debito*. — Ordines majores possunt suscipi tantum in sabbatis quatuor temporum, sabbato ante dominicam Passionis, et sabbato sancto. Minores vero possunt accipi in quolibet festo de praeepto, et etiam in feria sexta ante sabbatum generalis ordinationis, et feria quarta quatuor temporum, juxta consuetudinem receptam. — Attamen apud Ferraris¹, affertur decretum S. C. Concilii, 13 Aprilis 1720, ubi dicitur, quoad ordines minores posse tolerari consuetudinem, si sit immemorabilis, quod ministrentur pridie in die Veneris post prandium, sed expedire in hoc, ut episcopus se conformet pontificali Romano. — Qui autem ordinatur extra tem-

¹ V. Ordo, n. 7. — S. C. Conc. decl. 13 Apr. 1720; Thesaur. Resol., in *Portalegren.* — ² Sess. 23, de reform.,

pora, suspensionem ipso facto incurrit (*n. 794*)^{b)}.

41. - IX°. *Requiritur, ut ordines suscipiantur per debita temporum interstitia.*

Temporum interstitia.

Et 1°. Inter ordines minores requiritur aliquod intervallum. Dicitur: *aliquod*, quia illud minime determinatum est a Tridentino², ubi etiam additur: *nisi aliud episcopo expedire magis videretur*. Potest tamen libere episcopus primam tonsuram cum aliquo ordine minore conferre.

Ab uno minore ad alium.

2°. Ut a minoribus ascendatur ad subdiaconatum, requiritur anni spatium: *nisi necessitas aut ecclesiae* (intelligitur, cui ordinandus est adscriptus) *utilitas judicio episcopi aliud exposcat*: ut habetur in Tridentino³.

A minoribus ad subdiaconatum.

3°. Ut ascendatur a subdiaconatu ad diaconatum requiritur etiam anni spatium. Sed episcopus in hoc ex quavis rationabili causa dispensare potest; nam in Tridentino⁴ dicitur: *nisi aliud episcopo videatur*.

A subdiaconatu ad diaconatum.

4°. Denique, ut a diaconatu ascendatur ad sacerdotium, requiritur saltem anni intervallum, *nisi ob ecclesiae utilitatem ac necessitatem aliud episcopo videretur*: ut in Tridentino⁵. — Nota hic: *utilitatem ac necessitatem*, intellige necessitatem moralem, nempe utilitatem notabilem et certam propriae ecclesiae.

A diaconatu ad sacerdotium.

42. - Hic autem notandum 1°. Quod suscipiens duos ordines sacros eodem die suspensionem ipso facto ab ultimo ordine suscepto et insuper irregularitatem incurrit (*Lib. VI, n. 796*)^{a)}. Qui vero eodem die susciperet quatuor ordines minores una cum subdiaconatu, graviter quidem peccaret, sed non incurreret suspensionem (*n. 797 et seqq.*).

Notandum 2°. Quod si quis ordinatur, non servatis interstitiis, sed diversis diebus et legitimis temporibus, peccat etiam graviter, sed probabiliter suspensionem neque incurrit (*n. 796, Dub. 2*).

cap. 11. — ² Loc. cit. — ³ Loc. cit., cap. 13. — ⁴ Loc. cit., cap. 14.

39. - ^{a)} Post const. *Apostolicae Sedis* non amplius viget haec suspensio.

40. - ^{a)} Cfr. tamen not. *a*, *lib. 6, n. 793*.

^{b)} Haec suspensio per const. *Apostolicae Sedis* abolita est.

42. - ^{a)} Sed cfr. *lib. 6, n. 796*, notam *a*.

Notandum 3°. Quod regulares ex suis pontificiis privilegiis bene possunt extra tempora ordinari cum licentia suorum praelatorum, juxta dicta in *App. de priv. n. 115 et 116*. Debent tamen ordinari in festo de praeepto, ut probabiliter dicendum (*n. 797, Dub. 4*).

Notandum 4°. Quod, si quis sacerdotium susciperet, omisso diaconatu, esset quidem valide ordinatus, sed non posset sacerdotio fungi, nisi prius diaconatum acciperet, ut habetur ex *cap. un., de cleric. per salt.* — Si quis autem episcopatum susciperet non suscepto sacerdotio, invalide ordinaretur.

Locus ordinationis.

43. - X°. *Requiritur locus ordinationis*, nempe ut ipsa fiat in ecclesia, et ut episcopus resideat in propria dioecesi; nam si episcopus in aliena ordinaret, ipse incurreret suspensionem a pontificalibus, et ordinatus ab exercitio ordinis suscepti (*Lib. VI, n. 798, v. Adde*).

Aetas debita.

XI°. *Requiritur aetas debita*, quae pro prima tonsura debet esse septem annorum, et Neapoli saltem decem. Ordines minores regulariter conferri possunt ab anno septimo ad decimum quartum; subdiaconatus anno vigesimo secundo; diaconatus anno vigesimo tertio; sacerdotium anno vigesimo quinto. Ex Tridentino¹. — Aetas computatur non a die Baptismi, sed nativitatis. Sufficit autem, ut annus sit inceptus, prout communis usus habet. — Pro beneficiis simplicibus accipiendis sufficit annus decimus quartus, ex Tridentino². Sed si beneficium sit curatum, requiritur annus vigesimus quintus, ex Tridentino³; pro canonicatu annus vigesimus secundus, ex Tridentino⁴; quamvis in collegiatis sufficit annus decimus quartus. — Pro episcopatu demum requiritur annus trigesimus. Vide *Lib. VI, n. 799*.

44. - Notandum autem quod, si quis scienter ordinatur ante legitimam aetatem, ipso facto perpetuam incurrit suspensionem^{a)}, a qua absolvi nequit nisi a Papa vel ab episcopo, si fuerit occulta,

¹ Sess. 23, de reform., cap. 12. — ² Loc. cit., cap. 6. — ³ Sess. 24, de reform., cap. 12. — ⁴ Loc. cit. — ⁵ Sess. 24, de reform., cap. 6. — *Pius II*, extrav. *Cum ex sacrorum*.

ex cap. *Liceat*. Tridentinum⁵ (*Lib. VI, n. 799*). — Diximus: *scienter*: nam Pius II hanc suspensionem imposuit tantum eis qui ex *temeritate* sic ordinantur. Unde ignorantia crassa illos probabiliter ab ea excusat, ita ut completa aetate bene possint ordinem exercere (*ibid., Dub. 1 et 2*).

An autem, qui ante aetatem suscipit sacerdotium, irregularitatem incurrat?

Alii affirmant; quia, ut dicunt, neopresbyter concelebrando cum episcopo vere consecrat; et ideo jam exercet ordinem susceptum cum suspensione. — Sed alii communius et valde probabiliter negant; quia aequum non videtur, ut quis eadem actione morali duplicem incurrat poenam, nempe suspensionem et irregularitatem: testaturque Suarez, ex stylo cancellariae hujusmodi ordinatos non censeri irregulares. Et idem dicendum de diaconis et subdiaconis: nisi in eadem Missa ordinationis ordinem jam susceptum exercent, quia tunc irregularitatem non effugiunt, saltem si ultro ad ministrandum se offerant in Missa ordinationis (*ibid., Dub. 3*).

Valde probabiliter ordinatus presbyter ante aetatem non est irregularis.

45. - XII°. Ut initiandus ad ordinem superiorem ascendere possit, requiritur, *ut exercuerit ordinem prius susceptum*. Sed juxta Salmant.⁶, hoc non est de praeepto gravi.

Ordo inferior exercendus; sed non sub gravi.

VIII°. Ultimo requiritur *vocatio divina*, ex illo Apostoli: *Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo tamquam Aaron* (Hebr. v, 4).

Requiritur vocatio divina.

Signa autem divinae vocationis sunt: 1°. Scientia conveniens. 2°. Intentio recta vacandi Deo animarumque salutem.

Ejus signa: Scientia. Recta intentio.

3°. Probitas vitae, quae maxime requiritur ad veram vocationem agnoscendam, ex illo Tridentini⁷: *Sciant... episcopi... debere ad hos ordines assumi... dignos dumtaxat, et quorum probata vita senectus sit*. Utque docet S. Thomas⁸, dicens: *Non sufficit bonitas qualiscumque, sed requiritur bonitas excellens*; hanc ratio-

Probitas vitae.

— *Suar.*, de Censur., disp. 81, sect. 1, n. 74, v. *Accedit praeterea*. — ⁶ Tr. 8, cap. 4, n. 74. — ⁷ Sess. 23, de reform., cap. 12. — ⁸ Suppl., qu. 35, art. 1, ad 8.

44. - ^{a)} Vide tamen not. *b*, *lib. 6, n. 799*.

nem assignans: *Ut, sicut illi qui ordinem suscipiunt, super plebem constituuntur..., ita et superiores sint merito sanctitatis.*

Corollaria.

Hinc, si quis absque his signis et consequenter sine vocatione divina ascendit ad altare, nequit a gravi culpa excusari: tum ob gravem praesumptionem, qua non vocatus in sacrum ministerium se intrudit, ut ait S. Anselmus: *Qui enim se ingerit et propriam gloriam quaerit..., gratiae Dei rapinam faciens..., et ideo non accipit benedictionem, sed maledictionem*: tum ob magnum periculum damnationis, cui se exponit, ut sapienter loquitur episcopus Abelly: *Qui sciens..., nulla divinae vocationis habita ratione, sese in sacerdotium intruderet, haud dubie seipsum in aper-tissimum salutis discrimen injiceret.* — Et tanto magis graviter peccant episcopi, qui tales ad ordines admittunt, transgrediendo praeceptum illud Apostoli: *Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis* (I Tim. v, 22). Quae verba exponens S. Leo¹, dicit: *Quid est communicare peccatis alienis, nisi et*

talem effici ordinantem, qualis est ille qui non meruit ordinari? — Ideo in can. *Nullus, dist. 24*, universe episcopis praecipitur: *Nullus ordinetur... nisi probatus fuerit.*

46. — Refert hic autem una simul annotare, quinam ex praedictis illegitime ordinati suspensionem ipso facto incur-rant^{a)}. — Incurrunt: 1° Qui ordinantur sine dimissoriis sui Ordinarii, vel sine ejus litteris testimonialibus, cum ordi-nantur ab episcopo beneficii. 2° Qui eodem die duos sacros ordines suscipiunt. 3° Qui ordinantur extra tempora. 4° Qui ordi-nantur ab episcopo manente in aliena dioecesi sine licentia episcopi loci. 5° Qui scienter ordinantur ante legitimam aeta-tem. 6° Qui ordinantur per saltum, omisso ordine praecedenti. — Adde ultimo loco, qui ordinatur per simoniam. Hic enim manet ipso facto suspensus ab ordine si-moniacae suscepto, et impeditur ab ascen-dendo ad superiores. Id tamen non currit, si simonia ab alio sit commissa, ignorante ordinato. Vide *Lib. III, n. 109.*

S. Anselm., potius *Hervaeus monachus*, in epist. ad Hebr., cap. 5, v. 4; Migne, P. L., tom. 181, col. 1564. —

Abelly, *Sacerdos christianus*, part. 1, cap. 4. —¹ Ep. 12, ad episcop. Afric., cap. 2; Migne, P. L., tom. 54, col. 647.

46. — ^{a)} Sed cfr. notam g ad *lib. 6, n. 799.*